

HAKEM KARARI

Karar Tarihi : 2 Kasım 2022
Dosya/Karar No : TOBBUYUM-2022-87
TRABIS Ticket No : 21000000236798

TARAFLAR

Şikayet Eden :
Temsilci/Vekil :
Şikayet Edilen :
Temsilci/Vekil : ---

ŞİKAYETE KONU ALAN ADI VE TESCİL EDEN KAYIT KURULUŞU

Şikayete Konu Alan Adı : expat.com.tr
Tescil Eden Kayıt Kuruluşu :

USULİ İŞLEMLER

Şikayet, 30 Eylül 2022 tarihinde TOBB-UYUM İAA Uyuşmazlık Çözüm Merkezi'ne (TOBBUYUM) sunulmuştur.

TOBBUYUM, 30 Eylül 2022 tarihinde şikayete konu alan adı ile ilgili olarak TRABİS'e bildirim yapmıştır.

TRABİS, 30 Eylül 2022 tarihinde şikayet konusu alan adının bilgilerini TOBBUYUM'a bildirmiştir.

TOBBUYUM şikayetin, İnternet Alan Adları Uyuşmazlık Çözüm Mekanizması Tebliği (İAA UÇM Tebliği) kapsamında şekli şartlar açısından usulüne uygun bir şikayet olduğunu teyit etmiştir.

TOBBUYUM şikayeti, şikayet edilene İAA UÇM Tebliği hükümlerine göre 04 Ekim 2022 tarihinde usulüne uygun şekilde bildirmiş ve idari işlem süreci başlamıştır.

İAA UÇM Tebliği hükümlerine göre, şikayet edilenin cevap sunumu için son tarih 14 Ekim 2022 olarak belirlenmiştir.

Şikayet edilen 12 Ekim 2022 tarihinde cevabını TOBBUYUM'a iletmiştir.

Şikayet eden uyuşmazlığın üç (3) hakemle çözülmesini talep etmiş, ancak ücret olarak tek hakem ödemesi yapması ve TOBBUYUM tarafından kendisine ulaşılamaması nedeniyle TOBBUYUM, 12 Ekim 2022 tarihinde Şükran Pelin DEMİROĞLU'nu hakem olarak atamıştır.

Hakem, İAA UÇM Tebliği uyarınca alan adına ve taraflara ilişkin Tarafsızlık ve Bağımsızlık Beyanı'nı 20 Ekim 2022 tarihinde TOBBUYUM'a sunmuştur.

Hakem tarafından TOBBUYUM'dan beş (5) günlük ek süre talep edilmiştir.

TARAFLARIN İDDİALARI

1- Şikayet Eden

Şikayet eden, ilgili alan adının tarafından 13 Şubat 2022 tarihinde METUnic sistemi üzerinden 264291 makbuz numarası ile backorder kategori 3 olarak tescil edilmiş olduğunu, bu tarihten sonra tarafına belge ya da bilgi verilmesi için bir bildirim gelmediğini, 18 Eylül 2022 tarihinde METUnic'ten kendisine yapmış olduğu başvurunun reddedilmiş/iptal edilmiş olduğunu, ilgili hizmet tutarının METUnic hesabına kredi olarak yüklendiğine ilişkin e-posta geldiğini, alan adının iptal edildiğini ve ödemenin hesabına geri yüklendiğini, METUnic destek TOBBUYUM ile görüşmeleri sonucunda cevaben tescil edilen tarihin önemli olmadığını, kendilerinden önce Gri net isimli kayıt kuruluşunun isim tescilini TRABİS sistemine yolladığını, önce kayıt yapmış olunmasının bir önemi olmadığını, ilk TRABİS'e kim gönderdi ise bu hakkın onlara ait olduğunu, bu nedenle kendilerinde kendisine ait olan alan adı kaydının silindiğini ifade ettiklerini, kendisinin METUnic'e kayıt kuruluşu nezdinde teknik aksaklıktan dolayı geç gönderildi ise veya kasıtlı olarak gönderilmedi ise bunun doğruluğunu nasıl tespit edebileceğini sorduğunu, kayıt kuruluşunun uyuşmazlığa gitmesi gerektiğini tarafına ilettiğini belirtmiş, kendisinin ilgili firmadan veya kişiden önce kayıt yapmış olduğu alan adının tarafına iadesi ile ilgili gerekli işlemin yapılmasını talep etmiştir. Şikayet eden talep ekinde kayıt kuruluşu METUnic aracılığı ile kayıt ettiğini iddia ettiği alan adına ilişkin makbuzu ibraz etmiştir.

2- Şikayet Edilen

Şikayet edilen cevabında, kişisel isimlerin, kayıtlı ticari marka ve işaretlerin TRABİS geçişi öncesi evraklı bir şekilde kayıt edilebilmekte olduğunu, şikayet edenin eğer varsa hakları olan isimleri zaten yıllardır kayıt hakkına sahip olduğunu ve herhangi bir engeli bulunmadığını, şikayet edenin TRABİS devreye girene kadar olası kayıt hakkını kullanmadığını, TRABİS'in devreye girmesi ile ilk gelen ilk alırs prensibi ile kayıt imkanı doğduğunu, bu alan adını alıp marka değeri olan bir firmaya yeniden satmak, pazarlamak ve benzeri düşüncesi veya şikayet eden ile iletişiminin ve uyuşmazlığının söz konusu olmadığını, konu ile ilgili olarak daha önce başka bir Uyuşmazlık Çözüm Hizmet Sağlayıcısı'na veya bir mahkemeye başvuruda bulunulmadığını; bahsi geçen alan adında kullanılan expat kelimesinin Latince Ex Pat özünden gelen birleşik kelime olduğunu, Latince Ex- dışında, Patriate (kısaca Pat) aidiyet kelimesinin birleşiminden yani ana vatanından uzakta yaşayan anlamına geldiğini, günlük kullanımda daha çok eğitilmiş, yüksek beceri ile tanınan anavatanı dışında yaşayan kesim için kullanıldığını, Türk Dil Kurumu sözlüğünde karşılığının "göçmen, ülkesinden ayrılarak yerleşmek için başka ülkeye giden (kimse, aile veya topluluk), muhacir olduğunu", kendisinin de bir süredir göçmen olarak yaşayan bir Türk vatandaşı olarak bu alanda geliştirilen ticari ve ticari olmayan çeşitli faaliyetlerde yer aldığını, bazılarında sosyal sorumluluk ve vatanseverlik kapsamında çalışmalarında bulunduğunu, bu çalışmalara örnek olarak Göçmen Türk ailelerin çocuklarına ücretsiz Türkçe dil eğitim verilmesi, yeni göç eden göçmenlerin sorunlarına destek olunması için çeşitli platformlarda yaptığı çalışmalarını gösterebileceğini, ilaveten, 2019 yılı Ekim ayında Çek Cumhuriyeti'nin başkenti Prag ve Vltava nehri boyuna yerleşik göçmenler için ticari olmayacak şekilde Vltava Türkleri bilgi paylaşımı platformunu kurduğunu, bu platformda gerek göçmenlerin sıkça karşılaştığı sorunlara çözümler, gerek eğitim duyuruları gerekse de Prag Türk tiyatrosu çalışmalarını duyurulduğunu, bu kapsamda 6 Haziran 2022 tarihindeki tiyatrodan T.C. Büyükelçisini ağırladıklarını, bu alanda benzer ticari platformlara örnek olarak www.internations.org sitesini verebileceğini, bu sitede benzeri hizmetlere erişimin aylık ticari abonelik sözleşmesi karşılığında satılmakta olduğunu, farklı bir ticari çalışmada www.silayolu.com platformunun Almanya'dan Türkiye anavatanına karayoluyla gitmekte olan göçmenlere verdiği destek hizmetini ticari olarak satmakta olduğunu, benzer şekilde expat.com.tr adresli alan internet sitesi üzerinden ticari bir proje geliştirmekte olduğunu, bu alanda herhangi bir mevcut kuruluşla fikri mülkiyet hakkı çatışmasının bulunmadığını ifade etmiştir.

VAKIALAR

Şikayet eden, uyuşmazlık konusu alan adı ile ilgili kendisinin ön sipariş olarak adlandırdığı işlemi yaptığını ileri sürmekte ve bu hususa ilişkin delil olarak bir makbuz sunmuştur. Anılan delil incelendiğinde makbuzun, METUnic tarafından 13 Şubat 2022 tarihinde M. Volkan Aksoy'a düzenlenmiş olduğu ve üzerinde "Bu belge fatura değildir. Fatura yerine geçmez. Fatura olarak kullanılamaz. Sadece müşteriye bilgi amaçlı olarak sunulmuştur," ifadelerinin yer aldığı tespit edilmiştir.

İNCELEME VE DEĞERLENDİRMELER

Şikayet eden, İnternet Alan Adları Yönetmeliği'nin (İAA Yönetmeliği) 25'inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uyarınca, aşağıdaki üç hususun birlikte mevcudiyetini ortaya koymalıdır:

- a) İhtilaf konusu alan adının, sahip olunan ya da ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da diğer tanıtıcı işaretlerle benzer ya da aynı olması ve
- b) Alan adını tahsis ettiren tarafın bu alan adı ile ilgili yasal bir hakkı ya da bağlantısının olmaması ve
- c) Bu alan adının alan adı sahibi tarafından kötü niyetle tahsis ettirilmesi veya kullanılması.

a) İhtilaf konusu alan adının, sahip olunan ya da ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da diğer tanıtıcı işaretlerle benzer ya da aynı olması

Şikayet eden, uyuşmazlık konusu alan adı ile ilgili olarak kendisinin sahip olduğu ya da ticarete kullandığı marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da diğer tanıtıcı işaretlerle ilgili olarak herhangi bir delil ileri sürmemiş, sadece uyuşmazlık konusu alan adı ile ilgili olarak kayıt kuruluşu tarafından düzenlenmiş olan ve kendisinin ön sipariş olarak ifade ettiği işleme ilişkin bilgi ve makbuzu dosyaya sunmuştur.

TRABİS, 14 Eylül 2022 itibarı ile faaliyete geçmiş ve com.tr uzantılı alan adlarının “belgesiz” tahsisine başlamıştır. İAA Yönetmeliği'nin “Geçiş süreci” başlıklı Geçici 1'inci maddesi, “Bu Yönetmelik çerçevesinde TRABİS faaliyete geçene kadar mevcut işleyiş devam eder.” kuralını içermektedir. Bu doğrultuda 14 Eylül 2022 tarihi öncesinde com.tr alan adlarının belgeli olarak tahsis başvurusu yapılması imkanı mevcut olup, 14 Eylül 2022 ve sonraki tarihlerde yapılan com.tr uzantılı alan adlarının, Yönetmeliğin 8'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca “Belgesiz Tahsis” olarak kabul edilmesi gerektiği aşikardır. Aynı madde uyarınca belgesiz alan adı tahsisi, “İlk gelen ilk alır” kuralının geçerli olduğu tahsislerdir. İlk gelenin tespitinde, alan adı başvurusunun TRABİS'e ulaştığı zaman kaydı esas alınır.

Şikayet eden iddialarından ve şikayet ekinde sunduğu dokümandan kayıt kuruluşu “Ön Sipariş” talebinde bulunduğu anlaşılmaktadır. “Ön Sipariş”, alan adı tahsisi ile ilgili uygulamada olan mevzuat çerçevesinde hüküm altına alınmış bir tahsis şekli olmayıp, kayıt kuruluşlarının TRABİS faaliyete geçmeden evvel piyasaya sürdükleri bir pazarlama şeklinin ismidir; sipariş veren kişiye bir tahsis ya da mülkiyet hakkı sağlamamaktadır. İlgili mevzuatta TRABİS'in faaliyete geçmesinden önce ön siparişlerin alınacağı ve bu siparişlerin tarihlerine göre öncelik hakkı tanınacağına ilişkin herhangi bir hüküm de bulunmamaktadır.

Bu değerlendirmeler kapsamında, TRABİS'in faaliyete geçmesinden önce kayıt kuruluşlarına yapılan ön siparişlerin marka tescili, ticaret unvanı, işletme adı gibi meşru bir hak veya menfaat doğurmadığı açıkltır.

Şikayet edenin 22 Şubat 2022 tarihli ön sipariş faturası haricinde başkaca marka tescili, ticaret unvanı, işletme adı belgesinin olmadığı, ayrıca uyuşmazlık konusu alan adı ile ilgili olarak başkaca meşru bir hak veya menfaatinin olmadığı anlaşılmaktadır.

Bu çerçevede, İAA Yönetmeliği'nin 25'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen gereklerin sağlanmadığı tespit edilmiş ve sonuç olarak İAA Yönetmeliği'nin anılan hükmü kapsamındaki şartın şikayet edenin lehine gerçekleşmediği kanaatine ulaşılmıştır.

b) İhtilaf konusu alan adını tahsis ettiren tarafın bu alan adı ile ilgili yasal bir hakkı ya da bağlantısının olmaması

Şikayet edenin şikayet dilekçesinde ve ekleri arasında, uyuşmazlık konusu alan adını tahsis ettiren şikayet edilenin bu alan adı ile ilgili yasal bir hakkı ya da bağlantısının olmadığına ilişkin herhangi bir beyanda bulunulmamış ya da bu hususa ilişkin bir delil sunulmamıştır.

Şikayet edilen cevap dilekçesinde uyuşmazlık konusu alan adı ile ilgili yasal hakkı ya da bağlantısına ilişkin olarak expat kelimesinin dilimizde göçmen karşılığına geldiğini ve kendisinin bir süredir göçmen olarak yaşayan bir Türk vatandaşı olarak bu alanda geliştirilen ticari ve ticari olmayan çeşitli faaliyetlerde yer aldığını ifade etmiş olsa da Hakem, bu beyanı alan adı ile ilgili yasal bir hak ya da bağlantı olarak değerlendirmemiştir.

Bu çerçevede, İAA Yönetmeliği'nin 25'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen gereklerin sağlandığı tespit edilmiş ve sonuç olarak İAA Yönetmeliği'nin anılan hükmü kapsamındaki şartın şikâyet edenin lehine gerçekleştiği kanaatine ulaşılmıştır.

Bu çerçevede, İAA Yönetmeliği'nin 25'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen gereklerin sağlanmadığı tespit edilmiş ve sonuç olarak İAA Yönetmeliği'nin anılan hükmü kapsamındaki şartın şikayet edenin lehine gerçekleştiği kanaatine ulaşılmıştır.

c) İhtilaf konusu alan adının alan adı sahibi tarafından kötü niyetle tahsis ettirilmesi veya kullanılması

Şikayet dilekçesinde ve ekleri arasında şikayet eden, uyuşmazlık konusu alan adının alan adının, şikayet edilen tarafından kötü niyetle tahsis ettirilmesi veya kullanılmasına ilişkin hiçbir bir beyanda bulunmamış ve bu hususa ilişkin delil sunmamıştır. Buna karşılık şikayet edilenin cevap dilekçesinde "kişisel isimlerin, kayıtlı ticari marka ve işaretlerin TRABİS geçişi öncesi evraklı bir şekilde kayıt edilebilmekte olduğunu, şikayet edenin eğer varsa hakları olan isimleri zaten yıllardır kayıt hakkına sahip olduğunu ve herhangi bir engeli bulunmadığını, şikayet edenin TRABİS devreye girene kadar olası kayıt hakkını kullanmadığını, TRABİS'in devreye girmesi ile ilk gelen ilk alır prensibi ile kayıt imkanı doğduğunu, kendisinin bu alan adını alıp marka değeri olan bir firmaya yeniden satmak, pazarlamak ve benzeri düşüncesi veya şikayet eden ile iletişiminin ve uyuşmazlığının söz konusu olmadığını, bahse konu alan adını taşıyan internet sitesi üzerinden ticari bir proje geliştirmekte olduğunu" belirttiği tespit edilmiştir.

Bu durum ve yukarıda (a) ve (b) bentlerindeki değerlendirmeler dikkate alındığında, İAA Yönetmeliği'nin 25'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen gereklerin sağlanmadığı tespit edilmiş ve sonuç olarak İAA Yönetmeliği'nin anılan hükmü kapsamındaki şartın şikayet edenin lehine gerçekleşmediği kanaatine ulaşılmıştır.

KARAR

Yukarıdaki ayrıntılı değerlendirmeler kapsamında, İAA Yönetmeliği'nin 25'inci maddesinin birinci fıkrasındaki üç şartın bir arada gerçekleşmediği tespit edildiğinden, İAA Yönetmeliği'nin 27'nci maddesi uyarınca şikayet edenin talebinin reddine karar verilmiştir.

Hakem
Ş. Pelin DEMİROĞLU